



ПЛАН-КОНЦЕПЦІЯ

Створення ветеранського
простору «НЕЗЛАМНІ»
у Ніжинській ТГ



ветеранський простір
НЕЗЛАМНІ

План-концепція розроблений у межах Проєкту «Створення ветеранського простору «Незламні» у Ніжинській ТГ.

2024 р.

ВСТУП

Війна в Україні спричинила різку та глибоку зміну суспільної канви в Україні. За словами колишнього Міністра оборони України Олексія Резнікова з початком загальної мобілізації кількість військовослужбовців зросла до 1,2 млн осіб. Це значно впливає на співвідношення ветеранів і не ветеранів. І ставить нові виклики перед суспільством. Від початку повномасштабного вторгнення були мобілізовані сотні тисяч цивільних. Ті, хто мав цивільну освіту, професію, бізнес тощо, полишили їх задля захисту держави. Ще один суттєвий акцент до сучасного соціального портрету ветерана – це вік. Середній вік нашого ветерана – це 30-40 років. У професійних арміях світу люди такого віку – це офіцери середньої і старшої ланки.

Дослідивши ситуацію в Ніжинській ТГ, ми з'ясували, що на сьогодні в 65% родин – 1-2 особи проходять службу в лавах ЗСУ. У Ніжинській ТГ наразі не створено місця, де ветерани зможуть отримати кваліфіковану психологічну, юридичну та кар'єрну допомогу, де вони зможуть займатися спортом, проводити дозвілля як із побратимами, так і з родиною, де нададуть психологічну допомогу дітям та рідним ветеранів.

Ветерани/ки, що повертаються з місць ведення бойових дій, відчують серйозні наслідки психологічних травм. Зокрема, втрату зв'язку з суспільством (десоціалізація), суть якої зводиться до пошуку нового призначення та ролі у соціумі, налагодженні комунікації з членами суспільства та відчують на собі загрозу маргіналізації. У відносинах з родиною ветерани також відчують психологічні бар'єри: їхній рівень агресії зростає, що є результатом пережитих стресів, а в подальшому це породжує проблему насильства в сім'ях.

Відтак, ветеранам необхідно забезпечити своєчасну та спеціалізовану різнобічну допомогу задля полегшення процесу ресоціалізації, психологічної допомоги у подоланні життєвих криз та депресивних станів. На нашу думку, це дозволить поступово повернутися до цивільного життя.

Вже сьогодні необхідно напрацьовувати програми роботи з ветеранами в громадах, виходячи з результатів соціального дослуховування.

Пропонований проєкт має на меті створення належних умов для ресоціалізації та отримання необхідної соціальної, психологічної, юридичної та кар'єрної

підтримки для ветеранів, їх родин та цивільних осіб, які постраждали від російської агресії шляхом створення у Ніжинській ТГ Ветеранського простору «НЕЗЛАМНІ» – простору, де кожен постраждалий зможе отримати безкоштовну та фахову підтримку, корисно провести дозвілля (у тому числі з родиною), фізично та морально ревіталізуватися та повернутися до нормального життя.

Аналіз сильних і слабких сторін, можливостей та загроз (SWOT) для діяльності ветеранського простору «Незламні»

Сильні сторони простору	Слабкі сторони простору
<ul style="list-style-type: none"> - Незалежність від політичних структур, свобода дій в інтересах бенефіціарів, стійкість до змін політичної влади. - Легкість ухвалення рішень щодо діяльності організації, незабюрократизованість процедур. - Можливість швидко реагувати на зміни зовнішніх ситуацій, змінювати напрями роботи та реалізовувати проекти. - Можливість залучати донорські кошти. - Можливість залучати волонтерів до роботи простору. - Можливість ГО здійснювати підприємницьку діяльність (без мети отримання прибутку). - Унікальність на рівні громади, відсутність конкурентів. - Розташування простору близько центру - Сильна команда - Наявність партнерів, які можуть надати соціальні послуги. 	<ul style="list-style-type: none"> - Проектний формат фінансування, відсутність стабільного фінансування. - Конфлікти в рамках організації, що не можуть бути врегульовані вказівками вищого органу. - Відсутність власного приміщення.
Можливості простору	Складності діяльності простору
<ul style="list-style-type: none"> - Відсутність контролю з боку органів влади та самоврядування. - Авторитет серед ветеранів, можливість залучати ветеранів різних політичних поглядів через політичну нейтральність. - Стійкість до зміни політичної влади. - Підтримка ветеранського простору міжнародними організаціями. 	<ul style="list-style-type: none"> - Відсутність культури звернення за допомогою до психолога. - Залежність від грантових програм та відсутність стабільних джерел фінансування. - Відсутність власної авто- та велостоянки. - Відсутність тротуару по дорозі до простору, що робить небезпечним шлях до простору.

Бачення та визначення Цілей і Стратегічних напрямів розвитку ветеранського простору зокрема в громаді

Відображення послуг, які надаються ветеранам та їх сім'ям в стратегічних документах Ніжинського МТГ

Стратегія Ніжинської громади – прогнозний та програмний документ її соціально-економічного розвитку. В основі його створення – вимоги законодавства України, насамперед, Законів України «Про державну регіональну політику», «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про стимулювання розвитку регіонів».

Перша Стратегія Ніжинської територіальної громади була розроблена за підтримки програми U-LEAD з Європою та запроваджена в 2019 році. Наступні зміни внесені в рамках співпраці з проектом DOBRE в 2021 році.

У квітні 2022 року Ніжинська громада набула статусу пілотної у межах реалізації проекту ПРООН «З розробки та апробації методології (методичних рекомендацій) та проєктів місцевих нормативних актів, спрямованих на забезпечення моніторингу та оцінки Стратегії розвитку територіальної громади». Відповідною Робочою групою, яка була створена з метою реалізації проєкту, прийнято рішення щодо проведення повноцінної актуалізації існуючої Стратегії розвитку громади (з урахуванням потреб повоєнного відновлення) згідно з порядком та вимогами діючих нормативних актів.

У відповідності до проведеної роботи з актуалізації Стратегії Ніжинської громади в поданому проєкті стратегічними цілями є:

- «Покращення комфорту проживання, безпеки та довкілля громади»,
- «Розвиток соціального капіталу громади» та операційній цілі:
- «Підвищення рівня безпеки»,
- «Підвищення доступності до різнопрофільного культурного середовища для мешканців та мешканок».

МЕТА ДІЯЛЬНОСТІ ВЕТЕРАНСЬКОГО ПРОСТОРУ «НЕЗЛАМНІ»

Допомога в психологічній реабілітації ветеранів , а також надання їм юридичної допомоги задля нормалізації їх психоемоційного стану, підвищення соціально-психологічної компетентності особистості, відновлення порушеного функціонального стану психіки та здійснення процесу ресоціалізації, що в свою чергу створить можливість повернути їх до нормального цивільного життя та запобігти зростанню рівня соціальної напруги та домашнього насилля.

ПРИНЦИПИ РОБОТИ ВЕТЕРАНСЬКОГО ПРОСТОРУ «НЕЗЛАМНІ»:

- «Ветеран для ветерана» / «рівний рівному»
- Комплексний підхід до вирішення
- Ветеранський простір – комунікаційний майданчик між державними, недержавними інституціями та ветеранами.

СЕРВІСИ ВЕТЕРАНСЬКОГО ПРОСТОРУ «НЕЗЛАМНІ»:

- психологічна адаптація;
- правові питання;
- підвищення професійного рівня, профорієнтація;
- спортивні активності;
- змістовне дозвілля.

ОСНОВНІ НАПРЯМИ РОБОТИ ВЕТЕРАНСЬКОГО ПРОСТОРУ «НЕЗЛАМНІ»:

- психологічна адаптація:
 - індивідуальні заняття,
 - групові тренінги,
 - робота з родинами
 - арт-терапія;

- правові питання:
 - юридичні консультації,
 - правова допомога,
- освітні проекти:
 - отримання додаткових знань та навичок,
 - мотиваційні програми;
- дозвілля:
 - дозвілля для дітей/родин,
 - цільові акції для ветеранів,
 - культурні ініціативи;
- спортивні активності:
 - робота спортивної зали,
 - організація спортивних заходів.

ОСНОВНІ АКТИВНОСТІ (ОРІЄНТИР) ВЕТЕРАНСЬКОГО ПРОСТОРУ «НЕЗЛАМНІ»:

- напрям роботи з родинами загиблих та безвісти зниклих:
 - заходи та майстер-класи для дітей;
 - психологічні тренінги для родин загиблих/групи підтримки;
- психологічна адаптація для ветеранів:
 - індивідуальні психологічні консультації;
 - групові психологічні тренінги;
- освітні програми (додаткові знання та навички для ветеранів):
 - освітні мотиваційні лекції;
 - поточні юридичні консультації для ветеранів та членів родин;
- культурно-масові заходи:
 - концерти;
 - перегляд тематичних фільмів та обговорення;
 - спільні акції дозвілля;
- спільні волонтерські проекти:
 - майстер-класи для дорослих;
 - професійна орієнтація;
 - тренінги особистісного росту та професійні навчальні тренінги.

ОСНОВНІ ЦІЛІ ВЕТЕРАНСЬКОГО ПРОСТОРУ

«НЕЗЛАМНІ»:

- Створення простору, де ветерани та постраждалі від воєнних дій, змогли б отримати комплекс послуг, спрямованих на психологічну, юридичну та кар'єрну допомогу, а також корисно провести час
- Відновлення та швидка ресоціалізація ветеранів та їхніх родин, а також тих, хто постраждав від агресії рф;
- Мережування ветеранів, що допоможе подолати їм кризи, пов'язані з ПТСР;
- Запобігання маргіналізації, алкоголізації та суїцидальності ветеранів;
- Зниження рівня домашнього та гендерно зумовленого насильства в Ніжинській громаді;
- Посилення стійкості Ніжинської громади;
- Покращення рівня надання соціальних послуг у Ніжинській ТГ;
- Посилення інвестиційної привабливості регіону та подолання стереотипу про депресивність Чернігівщини.

КОНЦЕПЦІЯ ЗОНУВАННЯ ВЕТЕРАНСЬКОГО ПРОСТОРУ ВЕТЕРАНСЬКОГО ПРОСТОРУ «НЕЗЛАМНІ»:

ОСНОВНІ ЗОНИ	СЕРВІСИ	МЕБЛІ ТА ТЕХНІКА
Навчальна зона	Групові тренінги, навчання з малими групами, навчання з великими групами	Офісні меблі, проєктор, канцприладдя, фліпчарт
Кабінет психолога	Індивідуальні консультації	Офісні меблі, канцприладдя, оргтехніка
Кабінет юриста	Індивідуальні консультації	Офісні меблі, канцприладдя, оргтехніка
Коворкінг	Групові тренінги, неформальні зустрічі, перегляд фільмів	Проєктор, екран, м'які пуфи, авторська м'яка зона
Кав'ярня	Неформальне спілкування (80% випадків)	Барна стійка, барні стільці, кухонна техніка (кавоварка+чайник), кухонні меблі
Дитяча кімната	Дозвілля для дітей	М'яке покриття та м'які меблі, ігрова приставка, іграшки, книжки, батут
Спортивна зона	Спортивні активності	Тренажери, спортивний інвентар
Інклюзивна вбиральня	Гігієна	Вбиральня повністю розроблена для людей з інвалідністю

Очікувані результати:

Якісні очікувані результати:

- Посилення стійкості Ніжинської громади та її спроможності вчасно та ефективно реагувати на виклики війни та надавати соціальну допомогу вразливим категоріям населення;
- У Ніжинській ТГ буде створено дієву систему допомоги ветеранам в реінтеграції до суспільства та важелі протидії алкоголізації, маргіналізації та депресивним станам;
- Буде створений механізм отримання безкоштовної юридичної допомоги ветеранам, що спростить їм проходження усіх бюрократичних процедур на шляху до отримання державних соціальних гарантій;
- Ветерани отримають необхідні знання та навички щодо започаткування власної справи в Ніжинській ТГ, а також отримають інші послуги, що стосуються кар'єрних траєкторій;
- Знизиться рівень соціальної напруги та зросте рівень громадської безпеки;
- У суспільстві та налагодиться співпраця довкола допомоги ветеранам у трикутнику «влада – громадські організації – наукові установи»;
- Знизиться рівень домашнього та гендерно обумовленого насильства в Ніжинській громаді;
- Реалізація проєкту сприятиме подоланню стереотипу про Чернігівщину як депресивний регіон з низькою якістю життя;
- Покращиться інвестиційний клімат в Ніжинській ТГ.

Кількісні очікувані результати:

- Буде створено та стало функціонувати один «Ветеран Хаб» в Ніжинській ТГ, що створить умови та можливості для ресоціалізації ветеранів та цивільних осіб, постраждалих від воєнних дій;
- Соціальними послугами щомісячно буде охоплено орієнтовно до 700 прямих бенефіціарів, тобто ветеранів та постраждалих від воєнних дій цивільних осіб;
- Соціальними послугами буде охоплено щомісячно орієнтовно до 1500 непрямих бенефіціарів, тобто дітей, дружин/чоловіків ветеранів, батьків ветеранів та інших рідних;
- У межах реалізації проєкту спільно з науковцями Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя буде розроблена одна комплексна програма заходів, спрямованих на ресоціалізацію та реінтеграцію ветеранів до цивільного життя.
- Буде покращено рівень безпеки усього населення Ніжинської громади (орієнтовно 70 тис. мешканців), адже своєчасна допомога ветеранам убезпечить громаду від проблем з алкоголізацією та маргіналізацією, а також зростанням рівня агресії в суспільстві.

ПЛАН РОЗВИТКУ ВЕТЕРАНСЬКОГО ПРОСТОРУ ТА ТЕРМІНИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАХОДІВ ПЛАНУ

Зелений сектор – першочергові завдання та проекти

Жовтий – середньострокові завдання та проекти

Червоний – довгострокові завдання та проекти.

Назва заходу	Рік реалізації				
	2024	2025	2026	2027	2028
Залучення кадрів вузькопрофільних спеціальностей до роботи у ветеранському просторі Ніжинської ТГ					
Підвищення кваліфікації кадрів					
Ремонт та облаштування нового приміщення ветеранського простору					
Будівництво ями септику із встановленням залізобетонних кілець					
Будівництво санвузла із сантехнікою для інклюзії в приміщенні простору					
Монтаж електричної проводки для живлення спліт систем кондиціонування та обігріву повітря					
Монтаж спліт систем кондиціонування та обігріву повітря					
Встановлення підймача (пандус) для осіб з інвалідністю вертикального переміщення					
Створення авторської м'якої зони					
Придбання матеріально-технічної бази ветеранського простору «Незламні»					
Оснащення спортивної зали тренажерами					
Оснащення дитячої кімнати					
Облаштування кав'ярні професійним обладнанням					
Забезпечення доступу до безкоштовних психологічних та юридичних послуг ветеранам та їх родинам					
Забезпечення доступу до безкоштовних освітніх послуг для дітей з родин ветеранів					
Створення та облаштування дитячого ігрового майданчику на подвір'ї простору					
Створення та облаштування кінозали під відкритим небом					
Створення та облаштування майданчику для спортивних активностей та тренувань на подвір'ї простору					